

mu ç.
T

Özet

İnternet Üst Kurulu tarafından kurulan Altyapı Teknik Komitesi, Türkiye'de İnternet altyapısı ile ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmalar ve karşılaşılan problemler hakkında belgelenmiş ve İnternet altyapısı konusunda yapılacak çalışmalar alternatifleri hakkında önermek amacıyla bir dizi çalışma yürütmüştür. Bu çalışmanın sonuçları bu raporda yer almaktadır. Bu rapor aracıyla İnternet altyapısı sorunları detaylı bir şekilde belgelenmiş ve İnternet dönük önerilerde bulunulmuştur.

İnternet'in gelişmesi ve yaygınlaşması, Türkiye'de de hızla gerçekleşmektedir. Bu konuda geç kalmış olmamızın, İnternet'in İktisadi yapısında ve kullanımında sorunlara yol açtığı görülmektedir. İnternet'in İktisadi yapısında ve kullanımında sorunlara yol açtığı görülmektedir. İnternet'in İktisadi yapısında ve kullanımında sorunlara yol açtığı görülmektedir. İnternet'in İktisadi yapısında ve kullanımında sorunlara yol açtığı görülmektedir.

Türkiye'de İnternet Altyapısı Üzerine Görüşler

Türkiye'deki kişisel ve kurumsal kullanıcıların yaygın, ucuz ve etkin bir şekilde İnternet'e haberleşmesi ve yurt içi ve yurt dışı bilgi kaynaklarına erişmesi amacıyla yüksek kapasiteli ve modern bir İnternet altyapısı kurulmasına gereksinim vardır.

Transmisyona ilişkin, uydu bağlantıları, yönlendiriciler, paket anahtarları gibi sistemlerden oluşan bir ya da daha fazla İnternet omurgası, bu omurgaya kişisel ve kurumsal kullanıcıları geniş hız ve maliyetlerde bağlanmasını sağlayacak erişim noktaları ve ağ üzerindeki sunulan bilgi servisleri bu altyapının önemli parçalarıdır. Transmisyona ilişkin omurganın kurulması, hatta ve mükiyefi yaygın olarak Türk Telekom'dur. Omurganın diğer parçalarının mükiyefi var olan mevzuat çerçevesinde Türk Telekom'un diğer kuruluşlarına ait olabilmektedir. Tuna var olan mevzuat çerçevesinde, bir İnternet omurgası kurulan bir kuruluş bu omurgaya erişim noktasına (çünkü kişi ve kurumlara satabilmektedir. Erişim noktasının mükiyefi genellikle Türk Telekom'dur. Fakat özel kuruluşlar da erişim noktasını kurabilmekte ve işletebilmektedir. Diğer servis sunucusu ve bağlantı özel ya da kamu kuruluşlarına ait olabilmektedir.

İnternet Üst Kurulu Altyapı Teknik Komitesi Raporu

İnternet kullanımı ülkemizde geç başlamış olmasına rağmen büyük bir hız artmaktadır. Telefon altyapısının sadece telefon hizmetleri için bile bazı ülkelerin aynı seviyede olduğu gözönüne alınırsa İnternet kullanımında karşılaşılan problemlerin büyük bir hızla artacağı görülmektedir.

TTNet'in kuruluşu gerektiren ve lisanslı gözetim gerektiren, kamu kuruluşları ve diğer kişisel ve kurumsal kullanıcılar tarafından etkin bir şekilde kullanılacak şekilde kurulmalıdır. (Sürüm 15.7.1998)

Özet

İnternet Üst Kurulu tarafından kurulan Altyapı Teknik Komitesi, Türkiye'de İnternet altyapısı ile ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmaları ve karşılaşılan problemleri belgelemek ve İnternet altyapısı konusunda yapılacak çalışmaları alternatifler halinde önermek amacıyla bir dizi çalışma yürütmüştür. Bu çalışmanın sonuçları bu raporda yer almaktadır. Bu rapor aracılığı ile altyapı sorunları detaylı bir şekilde belgelenmiş ve ileriye dönük önerilerde bulunulmuştur.

İnternet'in gerçek anlamda ülkemize gelmesi Nisan 1993'dür. Bu konuda geç kalınmış olmasına ek olarak sahipsiz ve plansız yapılan faaliyetler sonucunda İnternet'in ülkemiz çapında yaygınlaşması ve etkin bir şekilde kullanılmasında gecikilmiş ve çeşitli problemlerle karşılaşmıştır. Türkiye çapında bir İnternet altyapısı olarak Türk Telekom tarafından kurulması hedeflenen TURNET altyapısı, aradan uzun bir zaman geçmesine rağmen yaygın, ucuz ve etkin bir İnternet altyapısı haline getirilememiştir. TURNET'in eksikliklerini gidermek amacıyla Türk Telekom tarafından planlanan TNet adlı İnternet altyapısında da benzer problemlerin yaşanması ihtimali karşısında altyapı problemlerinin kapsamlı bir incelemesinin yapılması gereksinimi belirlemiştir.

Türkiye'deki kişisel ve kurumsal kullanıcıların yaygın, ucuz ve etkin bir şekilde birbiriyle haberleşmesi ve yurt içi ve yurt dışı bilgi kaynaklarına erişmesi amacıyla yüksek kapasiteli ve modern bir İnternet altyapısı kurulmasına gereksinim vardır.

Transmisyon hatları, uydu bağlantıları, yönlendiriciler, paket anahtarları gibi altsistemlerden oluşan bir ya da daha fazla İnternet omurgası, bu omurgaya kişisel ve kurumsal kullanıcıların çeşitli hız ve maliyetlerde bağlanmasını sağlayacak erişim santralleri ve ağ üzerinde sunulacak bilgi servisleri bu altyapının üç ana parçasını oluşturmaktadır. Transmisyon hatlarının kurulması hakkı ve mülkiyeti yasa yoluyla Türk Telekom'dur. Omurganın diğer altsistemlerinin mülkiyeti varolan mevzuat çerçevesinde Türk Telekom dışındaki özel ve kamu kuruluşlarına ait olabilmektedir. Yine varolan mevzuat çerçevesinde, bir iletişim altyapısı, ya da bir İnternet omurgası kuran bir kuruluş bu altyapı üzerindeki katma değerli servislerini üçüncü kişi ve kurumlara satabilmektedir. Erişim santrallerinin mülkiyeti genellikle Türk Telekom'a aittir, fakat özel kuruluşlar da erişim santralleri kurabilmekte ve işletebilmektedir. Bilgi servisi sunucuları ve teçhizatı özel ya da kamu kuruluşlarına ait olabilmektedir.

İnternet kullanımı ülkemizde geç başlamış olmasına rağmen büyük bir hızla artmaktadır. Telefon altyapısının sadece telefon hizmetleri için bile batı ülkelerinin epey gerisinde olduğu gözönüne alınırsa İnternet kullanımında karşılaşılan problemlerin büyük bir hızla artacağı görülmektedir.

TNet'in kuruluş gerekçeleri ve fizibilitesi gözden geçirilmeli, TNet, kamu kuruluşları ve diğer kişisel ve kurumsal kullanıcılar tarafından etkin bir şekilde kullanılacak şekilde kurulmalıdır. Özel ve kamu kuruluşlarının, İnternet altyapısının izin verilen altsistemler ya da parçalarını kurması ve işletmesinde eşit rekabet şartları, gerekiyorsa mevzuat düzenlemesiyle, sağlanmalıdır. Kurma ve işletme